

Nr 132.

Av herr **Björck, John**, om viss omläggning av undervisningen vid lantbruksakademiens trädgårdsskola vid Experimental-fältet.

Sedan flera år tillbaka har behovet av en omläggning av undervisningen vid åtminstone en av de fyra av staten understödda trädgårdsskolorna gjort sig starkt kännbart bland vårt lands trädgårdsodlare. Skolorna i fråga ha hittills, enligt för dem utfärdade bestämmelser, haft till uppgift »att meddela undervisning om grunderna för trädgårdsskötsel samt övning och färdighet i trädgårdsarbetens utförande, ordning och ledning». Kursplanen för skolorna är ganska omfattande, och undervisning meddelas i en mängd ämnen, som stå i direkt eller indirekt samband med trädgårdsskötseln. Efter genomgången tvåårig kurs äro eleverna i regel kompetenta att som trädgårdsmästare sköta en vanlig herrgårds- eller villaträdgård, eller att bliva förmän vid större trädgårdsanläggningar. Däremot torde kunna sägas, att flertalet av eleverna, så som undervisningen nu är lagd, vid sin avgång ur skolan står rätt främmande för ekonomisk trädgårdsodling, d. v. s. att så kunna leda och driva en trädgårdsanläggning, att den ger ekonomisk vinst för ägaren.

Så som förhållandena under de senaste 25 åren utvecklats sig på såväl trädgårdsodlingens som lantbrukets område, har den ekonomiska synpunkten, när det gäller trädgårdsskötseln, trätt alltmera i förgrunden. Allt flera av de forna lyxträdgårdarna vid våra gods och herrgårdar omläggas nu till handelsträdgårdar. Genom att allmänheten alltmera fått ögonen öppna för trädgårdsprodukternas näringsvärde och betydelse för hälsan har konsumtionen och därmed efterfrågan på desamma årligen avsevärt ökats. Till följd härav har handelsträdgårdsrörelsen de senaste åren gått starkt framåt och nya företag uppstå alltjämt. Konkurrensen mellan de olika företagen såväl som med lantbrukarna, som numera i stor utsträckning slagit sig på trädgårdsodling, skärpes alltmera. Allt detta gör, att en trädgårdsmästare numera även måste vara affärsman, om han skall lyckas.

Att det skulle vara av stor betydelse för den unge trädgårdseleven, som tänker ägna sig åt handelsträdgårdsrörelse, om någon av de statsunderstödda trädgårdsskolorna meddelade undervisning i hithörande ämnen, ligger i öppen dag.

Frågan om omändring av någon av de ovan nämnda skolorna i här antydd riktning har förut vid flera tillfällen förts fram inför myndigheterna. I oktober 1929 ingick styrelsen för Sveriges Handelsträdgårdsmästareförbund till regeringen med en framställning i detta syfte. Skrivelsen

sändes på remiss till lantbruksstyrelsen, vars utlåtande i frågan begärdes. I statsverkspropositionen för år 1931, nionde huvudtiteln, omnämner dåvarande statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet skrivelsen ifråga samt redogör för lantbruksstyrelsens yttrande i ärendet. Lantbruksstyrelsen tillstyrkte i huvudsak handelsträdgårdsmästarnas framställning samt föreslog en omläggning av trädgårdsskolan vid Experimentalfältet i av handels-trädgårdsmästareförbundet antydd riktning. Statskontoret säger emellertid i infortrat yttrande, »att det vill synas som om den av lantbruksstyrelsen föreslagna omläggningen vore av så genomgripande natur, att ytterligare utredning i ärendet vore nödvändig, innan detsamma kunde föreläggas riksdagen».

För egen del säger statsrådet: »Jag är ingalunda främmande för att under senare tid inträdda förändrade förhållanden på trädgårdsodlingens område kunna göra en omläggning till någon del av trädgårdsundervisningen erforderlig och önskvärd. Jag anser emellertid icke, att ärendet är genom lantbruksstyrelsens förevarande framställning så utrett, att därpå kan grundas förslag i sådant avseende, och vill jag ifråga härom jämväl åberopa, vad statskontoret i sitt yttrande anfört».

Såvitt undertecknad känner har något vidare ej åtgjorts för frågans lösning. Över två år ha förflutit, sedan dessa, ovan relaterade uttalanden förelades riksdagen. De skäl, som föranlett vederbörande att begära denna omläggning av trädgårdsundervisningen, kvarstå alltjämt och göra sig allt starkare gällande. Då omläggningen ifråga torde kunna göras utan några så avsevärt ökade kostnader för skolans drift, att dessa verka avskräckande, bör denna synpunkt ej få vara avgörande.

På grund av vad jag här anfört tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen må besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till sådan omläggning av undervisningen vid kungl. lantbruksakademiens trädgårdsskola vid Experimentalfältet, att möjlighet beredes för trädgårdselever att få utbildas sig för mera affärsmässig trädgårdsodling än som med nu gällande bestämmelser för undervisningen är möjligt.

Stockholm den 21 januari 1933.

John Björck.